

ระเบียบวิธีวิจัย

รายละเอียดของบทนี้ จะแสดงให้เห็นถึงระเบียบวิธีวิจัยหรือแบบแผนในการศึกษา เพื่อที่จะยังผลต่อการปฏิบัติในการวิจัย และให้ใ้ได้มาซึ่งข้อมูลตามต้องการ และตรงตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้ด้วย รายละเอียดของบทนี้จะแบ่งแยกออกเป็นส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

(1) ประชากรในการศึกษา และการสุ่มตัวอย่าง (2) นิยามเชิงปฏิบัติการ และการวัดตัวแปรที่ต้องการศึกษา และการสร้างเครื่องมือในการวิจัย (3) ความเที่ยงตรง และความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ (4) วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล (5) การวิเคราะห์และประเภทของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

(1) ประชากรในการศึกษา และการสุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (population) ในการวิจัยประชากรในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ (ม.4 - ม.6) ของโรงเรียนรัฐบาลภายในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ได้แก่

- ก. โรงเรียนศรีบุญยานนท์
- ข. โรงเรียนสตรีนนทบุรี
- ค. โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม
- ง. โรงเรียนรัตนาริเบทร์
- จ. โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์

วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling) ในการสุ่มตัวอย่างนี้ ไม่สามารถที่จะใช้หลัก Probability Sampling แบบบริสุทธิ์ได้ ผู้วิจัยจึงเลือกสุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ (purposive sampling) เพื่อหาตัวอย่างที่มีจำนวนผู้ใช้ หรือเคยโฆษณาหรือสิ่งเสพติด ในจำนวนที่มากพอสำหรับการวิเคราะห์ ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบ purposive sampling ที่พยายามทำให้เป็นระบบ (Systematic) ในมากที่สุดนั้น ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการทำ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอข้อมูลของจำนวนนักเรียน เฉพาะมัธยมศึกษาตอนปลาย ม.4 - ม.6 ของโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี จากศึกษาธิการจังหวัด จังหวัดนนทบุรี เพื่อ ดูจำนวนนักเรียนทั้งหมด จากโรงเรียนในเขตอำเภอเมือง ว่ามีจำนวนเท่าใด

2. จากข้อมูลที่ไ้มา ปรากฏว่าจำนวนห้องเรียนของแต่ละโรงเรียนไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงคิดว่าจะทำการเก็บข้อมูล ชั้นปีละ 1 ห้อง (ม.4 - ม.6) ดังนั้นในแต่ละโรงเรียน จึงเก็บได้โรงเรียนละ 3 ห้อง เท่าเทียมกัน และจำนวนเฉลี่ยของนักเรียนแต่ละห้องในแต่ละโรงเรียนก็มีความใกล้เคียงกัน คือ เฉลี่ยประมาณห้องละ 40 คน

3. ก่อนการเก็บข้อมูลในแต่ละโรงเรียน ผู้วิจัยได้ขอเขาพบผู้อำนวยการของแต่ละโรงเรียน เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูล ซึ่งทางผู้อำนวยการก็จะดำเนินการ โดยการทำ เขาพบผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง ซึ่งเป็นผู้ทราบดีกว่าในโรงเรียนนั้น ๆ มีนักเรียนในห้อง ใด ที่มีจำนวนนักเรียนใช้/เคยใช้ยาหรือสิ่งเสพติดมากที่สุด

4. ผู้วิจัยได้ชี้แจงให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครองทราบว่า ในการเก็บข้อมูลนั้น ผู้วิจัยต้องการเก็บในแต่ละชั้นปี โดยเก็บชั้นปีละ 1 ห้อง ซึ่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง สามารถที่จะทราบและคัดเลือกได้ว่า ห้องเรียนใดในแต่ละชั้นปี จะมีจำนวนนักเรียนที่ใช้/เคย ใช้ยาหรือสิ่งเสพติดมากที่สุด รวม 3 ห้องในแต่ละโรงเรียน

5. ในแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ชี้แจงให้ตอบ เขาใจอย่างชัดเจนแล้วว่าข้อมูลจะถูก ปกปิดเป็นความลับ ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า จะได้คำตอบที่แท้จริงมากพอกตามที่คาดหวังไว้

6. โคนำแบบสอบถามให้กับทางโรงเรียน ช่วยแจกให้แก่นักเรียนตอบแบบสอบถาม โดยเก็บในวันรุ่งขึ้น ซึ่งในบางโรงเรียนอาจารย์แนะแนวมีส่วนช่วยในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ด้วย นอกจากนี้ในบางโรงเรียนที่อนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเองได้ ผู้วิจัยก็จะชี้แจงและเก็บด้วยตัวเอง

ตารางที่ 1

แสดงรายละเอียดของจำนวนกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้อมูลของโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2530 เฉพาะมัธยมศึกษาตอนปลาย ม.4 - ม.6

โรงเรียน	จำนวนห้องเรียน/ห้อง	จำนวนนักเรียน/คน
1. ศรีบุญยานนท์	23	869
2. สตรีนนทบุรี	30	1,195
3. เขมาภิตการาม	36	1,409
4. รัตนาธิเบศร์	18	697
5. เบญจมาภานุสรณ์	18	738
รวม	115	4,908

ที่มา : ศึกษาธิการจังหวัด จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2530

ตารางที่ 2

แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้

โรงเรียน	จำนวนห้องเรียน	จำนวนนักเรียน
1. ศรีบุญยานนท์	3	86
2. สตรีนนทบุรี	3	96
3. เขมาภิตการาม	3	108
4. รัตนาธิเบศร์	3	103
5. เบญจมาภานุสรณ์	3	107
รวม	15	500

ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มนี้ จำนวนทั้งสิ้น 500 คน จากจำนวนนักเรียน 4,908 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 10 (โดยประมาณ) ของจำนวนประชากรทั้งหมด

สำหรับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บเพิ่มเติมภายหลัง เพื่อที่จะนำมาวิเคราะห์เพิ่มเติม นั้นจะสุ่มตัวอย่างเก็บจากเด็กนักเรียน ที่มาจากรโรงเรียนที่ใหญ่ที่สุดในอำเภอเมืองและในโรงเรียนที่เล็กที่สุดในอำเภอเมืองเช่นกัน รวมเป็น 2 โรงเรียน ซึ่งจะเก็บเด็กนักเรียนชั้น ม.4 - ม.6 โรงเรียนละ 3 ห้อง รวมทั้งเป็น 6 ห้อง โดยการสุ่มตัวอย่างนี้ จะมีลักษณะการสุ่มเป็นแบบ purposive sampling เช่นเกี่ยวกับการสุ่มตัวอย่างในครั้งแรก ซึ่งจากการสุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 146 คน

(2) นิยามเชิงปฏิบัติการ, การวัดตัวแปร และการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ความหมายในเชิงทฤษฎีของตัวแปรต่าง ๆ ในตัวแบบสมมุติฐานการวิจัยสาเหตุในวิทยุณ ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 ดังนั้น บทนี้จะเป็นการให้ความหมายของตัวแปรในเชิงปฏิบัติการ (operationalization) และวิธีการวัดรวมทั้งการสร้างเครื่องมือในการวิจัยด้วยตัวแปรทั้งหมด ซึ่งจะตองกำหนดค่านิยาม มีดังนี้ คือ

ตัวแปรที่อยู่ในแบบสมมุติฐานการวิจัยสาเหตุในวิทยุณ ได้แก่

1. ความผูกพันทางสังคม ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้ คือ
  - 1.1 ความรู้สึกผูกพันต่อบิตามารดา
  - 1.2 ความรู้สึกผูกพันต่อโรงเรียน
  - 1.3 ความยึดมั่นผูกพันต่อการกระทำที่สังคมยอมรับ
  - 1.4 ความเชื่อในค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม
2. การคบเพื่อนที่โชยาศพทิด
3. การโชยาศพทิดในวิทยุณ (บุหรี อิลกอดดอร์ กัญชา)

ตัวแปรเพื่อการวิเคราะห์เพิ่มเติม ได้แก่

ความรู้สึกผูกพันต่อบิตามารดาของ เด็กนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งยอนตามในอดิด และตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรหลัง ซึ่งได้แก่

เพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา ภูมิภาค ผู้ปกครองระดับชั้น สถานภาพสมรสของ บิดามารดา ระดับชั้นที่เรียนอยู่ในปัจจุบัน

การนิยามและการวัดตัวแปร

ตัวแปรที่อยู่ในตัวแบบสมการการวิจัยเชิงสถิติในวัยรุ่น

1. ความผูกพันทางสังคม ประกอบด้วย

1.1 ความรู้สึกผูกพันต่อบิดามารดา หมายถึง การที่นักเรียนมีความรู้สึกใส่ใจ ต่อความเห็นและความคาดหวังของบิดามารดา รวมตลอดทั้งความรู้สึกใกล้ชิดระหว่างกันของ เด็กนักเรียนและบิดามารดาของเขา นั่นก็คือ การที่นักเรียนมีความรู้สึกรัก, เคารพนับถือ, และความปรารถนาที่จะอยู่ใกล้ ๆ มีความพอใจในตัวของบิดามารดา และการรับรู้ของนักเรียน ต่อการตอบสนองของบิดามารดาที่มีต่อพวกเขา

ข้อความที่จะใช้วัดความรู้สึกผูกพันต่อบิดามารดาของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีรวม 21 ข้อ คือ คำถามข้อ 16 - 36 ในแบบสอบถาม

ตัวอย่างข้อความที่ใช้วัดความรู้สึกผูกพันต่อบิดามารดา

16. ท่านมีความรู้สึกสนใจกับความคิดต่าง ๆ ของบิดามารดาที่มีต่อตัวท่าน

17. ครอบครัวของท่านมีสิ่งต่างที่พิเศษ ที่ทำร่วมกันแล้วก่อให้เกิดความสนุกสนาน

เป็นอย่างมาก

18. ท่านมีความใกล้ชิดกับบิดามารดาของท่านมากกว่าคนอื่น ๆ ที่มีอายุรุ่นเดียวกับท่าน

กับท่าน

สำหรับการให้คะแนนเป็นไป ดังนี้

คำตอบ	คะแนนที่ได้รับ
ปกติ เป็น เช่นนั้น	3
เป็นบางครั้ง	2
เป็นน้อยครั้งมาก	1
ไม่ได้ เป็น เช่นนั้น เลย	0

1.2 ความรู้สึกผูกพันต่อโรงเรียน หมายถึง การที่เด็กนักเรียนมีความรู้สึก
ใส่ใจ (caring) ต่อโรงเรียน, ความคิดเห็น และความคาดหวังของครู รวมตลอดทั้งการที่
เด็กนักเรียนมีความรู้สึกสนุกสนานร่าเริง (enjoy) กับการไปโรงเรียน, การมีกิจกรรม
ต่าง ๆ ที่โรงเรียน และความรู้สึกที่ดีต่อครูอาจารย์

ข้อความที่ใช้วัดความรู้สึกผูกพันต่อโรงเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างนี้ ประกอบ
ไปด้วยข้อความเชิงบวกและข้อความเชิงลบ รวม 20 ข้อ

ข้อความเชิงบวก คือ ข้อความ ข้อที่ 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43,
44, 50, 52, 53, 54, 55, 56 ในแบบสอบถาม

ตัวอย่างข้อความเชิงบวก

37. ท่านมีความรู้สึกชอบโรงเรียนเป็นอย่างมาก

38. เกรงมีความสำคัญต่อตัวท่านเป็นอย่างมาก

40. มีครูหลายคนที่ท่านแคร์ (caring) หรือใส่ใจมากจนไม่อยากจะให้ครู
นั้นต้องผิดหวังในตัวท่าน

สำหรับการให้คะแนน เป็นไป ดังนี้

คำตอบ	คะแนนที่ได้รับ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4
เห็นด้วย	3
ไม่แน่ใจ	2
ไม่เห็นด้วย	1
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	0

ข้อความเชิงลบ คือ ข้อที่ 45, 46, 47, 48, 49 51 ในแบบสอบถาม

ตัวอย่างข้อความเชิงลบ

45. อาชีพและความรุ่งเรืองก้าวหน้าในชีวิตอนาคตไม่ใช่สิ่งแน่นอนที่เราจะหวังได้

46. อาชีพและความรุ่งเรืองก้าวหน้าในอนาคต ไม่เห็นจะมีความเกี่ยวข้องกับอะไร
กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนหนังสือในปัจจุบัน

47. การบ้านที่ครูให้ เป็นสิ่งที่ทำให้เสียเวลา

สำหรับการให้คะแนนเป็นไป ดังนี้

คำตอบ	คะแนนที่ได้รับ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	0
เห็นด้วย	1
ไม่แน่ใจ	2
ไม่เห็นด้วย	3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4

1.3 ความยั่งยืนผูกพันต่อการกระทำที่สังคมนยอมรับ หมายถึง การมองเห็นประโยชน์ (stake) ที่จะได้รับจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน หรือกิจกรรมทางการเรียนรวม ตลอดจนปริมาณที่ของการประสบความสำเร็จจากการศึกษา และการไต่ถามซึ่งความสำเร็จทางอาชีพ

ข้อความที่ใช้วัดความรู้สึกผูกพันต่อการกระทำที่สังคมนยอมรับ ของนักเรียนกลุ่ม ตัวอย่างนี้ ประกอบไปด้วยข้อความเชิงบวกและข้อความเชิงลบ รวม 15 ข้อ

ข้อความเชิงบวก คือ ข้อความข้อที่ 57, 58, 59, 60, 61, 62, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71 ในแบบสอบถาม

ตัวอย่างข้อความเชิงบวก

57. วันหนึ่ง ๆ มีเวลาไม่มากนัก ดังนั้นควรเจียดเวลาเพื่อแสวงหาความรู้ให้มากกว่าการใช้เวลาในทางอื่น

58. ข้าพเจ้าเป็นคนที่ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของกฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนของโรงเรียนส่วนใหญ่ด้วยความเต็มใจ

59. ข้าพเจ้าตระหนักอยู่เสมอว่า ชื่อเสียงของโรงเรียนก็คือ ชื่อเสียงของตนเอง ดังนั้นควรที่จะระมัดระวังตัวเอง ไม่ทำอะไรที่กระทบกระเทือนต่อชื่อเสียงของโรงเรียน

สำหรับการให้คะแนนเป็นไป ดังนี้

คำตอบ	คะแนนที่ได้รับ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4
เห็นด้วย	3
ไม่แน่ใจ	2
ไม่เห็นด้วย	1
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	0

ข้อความเชิงลบ คือ ข้อความ ข้อที่ 63, 64 ในแบบสอบถาม

ตัวอย่างข้อความเชิงลบ

63. การสูบบุหรี่หรือดื่มสุรายาเมา ภายนอกห้องเรียนไม่ใช่เรื่องที่ทางโรงเรียนจะทงห้ามปรามและลงโทษ

64. ปัจจุบันนักเรียนไม่มีความจำเป็นที่จะต้องขยันหมั่นเพียรในการเรียนเท่าที่นักขอเพียงสอบไผานเป็นใช้ได้

สำหรับการให้คะแนนเป็นไป ดังนี้

คำตอบ	คะแนนที่ได้รับ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	0
เห็นด้วย	1
ไม่แน่ใจ	2
ไม่เห็นด้วย	3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4

1.4 ความเชื่อในค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม หมายถึง การยอมรับยกย่องนับถือในความถูกต้องชอบธรรม ของระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียนและกฎหมายของบ้านเมือง รวมทั้งผู้ควบคุม หรือผู้รักษากฎระเบียบของโรงเรียนและกฎหมายบ้านเมือง เช่น ครู คำรวจ เป็นต้น

ข้อความที่วัดความเชื่อในค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างนี้ ประกอบไปด้วยข้อความเชิงบวกและข้อความเชิงลบ รวม 13 ข้อ ในแบบสอบถามคือ ข้อความเชิงบวก คือ ข้อความ ข้อที่ 72, 73, 77, 80, 81, 82 และ 83

ตัวอย่างข้อความเชิงบวก

72. เจ้าหน้าที่ตำรวจโดยทั่วไป เป็นที่น่าเคารพนับถืออย่างจริงจัง

73. นักเรียนไม่ควรละเมิดกฎระเบียบข้อบังคับหรือวินัยของโรงเรียน เช่น เคี้ยวกบพล เมืองคี ไม่ควรละเมิดกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ของสังคม

77. โรงเรียนควรมีสื่อหรืออำนาจเหนือเด็กนักเรียนเท่าเทียมกับบิดามารดาของพวกเขา

ข้อความเชิงลบ คือ ข้อความ ข้อที่ 74, 75, 76, 78, 79, 84

ตัวอย่างข้อความเชิงลบ

74. ส่วนใหญ่ของสิ่งที่สังคมเรียกว่า "การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน" นั้น
ชาวเขาไม่เห็นว่าจะทำให้ความเสียหายให้แก่ใครเลย

75. กฎเกณฑ์หรือระเบียบวินัยที่เข้มงวดกับเยาวชนอยู่ เป็นเรื่องที่ใหญ่ของการ
แสดงให้เห็นว่า พวกเขามีอำนาจเหนือเด็ก ๆ หรือเยาวชน

76. เจ้าของทรัพย์สินที่สะเพร่าหรือ แลล เรอ เป็นผู้ที่น่าถูกตำหนิเช่นเดียวกับ
คนที่ขโมยเอาของนั้นไป

สำหรับการวิเคราะห์คะแนนแก่คำตอบของข้อความแต่ละข้อ จะมีลักษณะการวิเคราะห์กับ
คะแนน เช่นเดียวกับข้อความต่าง ๆ ที่ใช้วัดความเชื่อมั่นผู้ทบทวนต่อการกระทำที่สังคมยอมรับ
ที่ใดกล่าวไว้มาก่อนหน้านี้แล้ว

2. การคบเพื่อนที่ชยาเสพติก หมายถึง การที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างสามารถบอก
ได้ถึงจำนวนเพื่อนสนิทของเขา (ทั้งในและนอกโรงเรียน) ที่ชยาเสพติก (บุหรื อิลกอดอร์
กัญชา)

สำหรับการวัดการคบเพื่อนที่ชยาเสพติกนี้ เริ่มแรกผู้ศึกษาจะถามนักเรียนกลุ่ม
ตัวอย่างว่าเขามีจำนวนเพื่อนสนิทที่มีอยู่ทั้งในและนอกโรงเรียนหรือไม่ ถ้ามี มีกี่คน แล้วจึงจะ
สอบถามว่าเขามีจำนวนเพื่อนสนิทกี่คนที่ชยาเสพติก (บุหรื อิลกอดอร์ กัญชา)

คำถามที่ใช้อมถามจำนวนเพื่อนสนิทที่เขามีทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ทั้ง
คำถาม คือไปนี้

85. ท่านมีเพื่อนสนิททั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนหรือไม่

ไม่มีเลย

มีคนเดียว

มี 2 คน

มี 3 คน

มีมากกว่า 3 คน (โปรดระบุจำนวน).....คน

สำหรับคำถามที่ไขว้กันจำนวน เพื่อนสนิทที่ไชยา เสพติดของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างนี้
มีรวมทั้งหมด 3 ข้อ คือ ข้อความ ข้อที่ 86, 87 และ 88 ในแบบสอบถาม

ตัวอย่างคำถาม

86. เพื่อนสนิทของท่านที่สูบบุหรี่ มีจำนวนกี่คน

ไม่มีใครสูบเลย

มีคนเดียวที่สูบ

มี 2 คนที่สูบ

มี 3 คนที่สูบ

มี 4 คน หรือมากกว่านั้นที่สูบ

สำหรับการให้คะแนนเป็นไป ดังนี้

คำตอบ	คะแนนที่ได้รับ
ไม่มีใครสูบเลย	0
มีคนเดียวที่สูบ	1
มี 2 คนที่สูบ	2
มี 3 คนที่สูบ	3
มี 4 คน หรือมากกว่านั้นที่สูบ	4

3. การไชยาหรือสิ่งเสพติดในวัยรุ่น หมายถึง ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้
นักเรียน เคยใช้ / ใช้ ยาเสพติดประเภท บุหรี่ อีลกอฮอล์ กัญชา บ้างหรือไม่อย่างไร โดยมี
คำถามที่ไขว้กัน 3 ข้อ คือ ข้อที่ 13, 14 และ 15 ในแบบสอบถาม

ตัวอย่างคำถาม

13. ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้ ความถี่ในการสูบบุหรี่ของท่านเป็นอย่างใด

ไม่เคยสูบเลย

ประมาณเดือนละครั้ง / หรือน้อยกว่า

ประมาณ 2 - 3 ครั้งต่อเดือน

ประมาณสัปดาห์ละครั้ง

ประมาณสัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง

เกือบทุกวัน

ทุกวัน

สำหรับการให้คะแนนจะเป็น ดังนี้

คำตอบ	คะแนนที่ได้รับ
ไม่เคยสนใจเลย	0
ประมาณเดือนละครั้ง / หรือน้อยกว่า	1
ประมาณ 2 - 3 ครั้งต่อเดือน	2
ประมาณสัปดาห์ละครั้ง	3
ประมาณสัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง	4
เกือบทุกวัน	5
ทุกวัน	6

ตัวแปร เพื่อการวิเคราะห์เพิ่มเติม

ตัวแปรที่เกี่ยวกับ ความรู้สึกผูกพันต่อบิดามารดาของเด็กนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่ง
 ยึดตามในอภิต และเมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วจะทำให้ทราบว่า การคบเพื่อนที่ชยาเสพติกจะเป็น
 ตัวแปรที่นำไปสู่การอ่อนลงหรือการสูญเสียความรู้สึกผูกพันของบิดามารดาที่มีต่อบุตรหรือไม่

การวัดตัวแปรนั้น จะวัดโดยการยึดตามถึง ความรู้สึกผูกพันต่อบิดามารดาในอภิต
 ของเด็กนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยให้นักเรียนผู้ตอบย่อนักไปถึง เรื่องราวหรือความรู้สึกต่าง ๆ
 ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนกับบิดามารดา โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้น ม.4 ให้นักเรียนผู้ตอบย่อนักไปถึง เรื่องราว
 และความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอภิต ในระหว่างช่วงที่พวกเขาศึกษาอยู่ในระดับชั้น ป.6

2. กลุ่มนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้น ม.5, ม.6 ให้นักเรียนผู้ตอบย่อนักไปถึง เรื่อง
 ราวและความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอภิต ในระหว่างช่วงที่พวกเขาศึกษาอยู่ระดับชั้น ม.3

โดยขอความที่ชี้วัดความรู้สึกผูกพันต่อบิดามารดาที่ใช้การยึดตามไปในอภิตนี้ ใช้ขอ
 ความซุกเดียวกัน เพียงแค่ตั้งเงื่อนไขให้ทางกันออกไป ดังได้กล่าวไว้ในข้อ 1 และข้อ 2 นั้น
 ซึ่งมีรวม 17 ข้อ ปรากฏอยู่ในตอนที่ 7 ของแบบสอบถาม

ตัวอย่างข้อความ

89. ท่านมีความสนใจกับความรู้สึกนึกคิดของบิดามารดาที่มีต่อตัวท่าน

90. ครอบครัวของท่าน เคยไปเที่ยวหรือพักผ่อนรวมกันแล้วมีความสุขสนุกสนาน เป็นอย่างมาก

91. ท่านอยากอยู่ใกล้ ๆ กับบิดามารดาของท่านเสมอ
สำหรับการให้คะแนนเป็นไป ดังนี้

คำตอบ	คะแนนที่ได้รับ
ปกติ เป็น เช่นนั้น	2
เป็นบางครั้ง	1
ไม่ได้ เป็น เช่นนั้น เลย	0

4. คำถามที่ไว้วัดตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เพิ่มเติม

ในแบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลที่เกี่ยวกับ การที่เด็กโง่เขลาหรือสิ่งเสพติด แล้วโยงไปถึง
ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา กับตัวเด็กวัยรุ่น

ตอนที่ 3 เป็นประสบการณ์ของ เด็กวัยรุ่น ที่เกี่ยวกับการโง่เขลาหรือสิ่งเสพติด
ซึ่งคำถามในตอนที่ 2 จะเป็นคำถามส่วนที่สำคัญ ซึ่งเป็นคำถามที่เกี่ยวกับการ
ที่เด็กโง่เขลาหรือสิ่งเสพติด แล้วบิดามารดาของเด็กทราบหรือไม่ นอกจากนี้ยังเป็นคำถามที่บอก
ให้ทราบว่า เมื่อเด็กโง่เขลาหรือสิ่งเสพติด เมื่อบิดามารดาทราบแล้วนั้น ความสัมพันธ์ระหว่าง
บิดามารดากับตัวเด็กเป็นอย่างไร เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ว่า เมื่อเด็กโง่เขลาหรือสิ่งเสพติดแล้ว
ความรู้สึกผูกพันต่อบิดามารดานั้นอ่อนลงหรือสูญสลายไปหรือไม่อย่างไร

ตัวอย่างข้อความคำถาม

20. บิดามารดา / ผู้ปกครองของท่าน ทราบว่าท่านสูบบุหรี่บ้างหรือไม่

- ไม่มีใครทราบเลย
- บิดา / ผู้ปกครองทราบเพียงคนเดียว
- มารดา / ผู้ปกครองทราบเพียงคนเดียว
- ทั้งบิดามารดา / ผู้ปกครองของท่าน ทราบคิดว่าท่านสูบบุหรี่

24. หลังจากທີ່บิกามารกา / ผู้ปกครองของท่าน ทราบว่าท่านสูบบุหรี่แล้ว
ความสัมพันธ์ระหว่างบิกามารกา / ผู้ปกครอง กับตัวท่าน เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่

- คงเหมือนเดิม
- เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมลง หรือแย่ลงมาก
- เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมลง หรือแย่ลงค่อนข้างมาก
- เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมลง หรือแย่ลงบ้าง เหมือนกัน
- เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมลง หรือแย่ลงเล็กน้อย

28. บิกามารกา / ผู้ปกครองของท่าน ทราบว่าท่านสูบบุหรี่บ้างหรือไม่

- ไม่มีใครทราบเลย
- บิดา / ผู้ปกครองทราบเพียงคนเดียว
- มารดา / ผู้ปกครองทราบเพียงคนเดียว
- ทั้งบิกามารกา / ผู้ปกครอง ทราบว่าท่านสูบบุหรี่บ้าง

32. หลังจากທີ່บิกามารกา / ผู้ปกครองของท่าน ทราบว่าท่านสูบบุหรี่แล้ว
ความสัมพันธ์ระหว่างบิกามารกา / ผู้ปกครอง กับตัวท่าน เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่

- คงเหมือนเดิม
- เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมลง หรือแย่ลงมาก
- เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมลง หรือแย่ลงค่อนข้างมาก
- เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมลง หรือแย่ลงบ้าง เหมือนกัน
- เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมลง หรือแย่ลงเล็กน้อย

36. บิกามารกา / ผู้ปกครองของท่าน ทราบว่าท่านดื่มเหล้า, เบียร์ หรือของ
มันเมาอื่น ๆ บ้างหรือไม่

- ไม่มีใครทราบเลย
- บิดา / ผู้ปกครอง ทราบเพียงคนเดียว
- มารดา / ผู้ปกครอง ทราบเพียงคนเดียว
- ทั้งบิกามารกา / ผู้ปกครอง ทราบทั้งที่ท่านดื่มเหล้า, เบียร์ หรือของ

มันเมาอื่น ๆ

40. หลังจากที่มีคามารกา / ผู้ปกครองของท่าน ทราบว่าท่านดื่มเหล้า, เบียร์ หรือของมีนเมาอื่น ๆ แล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างบิกามารกา / ผู้ปกครอง กับตัวท่านเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่

- คงเหมือนเดิม
- เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมลง หรือแยกลงมาก
- เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมลง หรือแยกลงค่อนข้างมาก
- เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมลง หรือแยกลงบ้างเหมือนกัน
- เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมลง หรือแยกลงเล็กน้อย

(รายละเอียดของคำตอบข้ออื่น ๆ กรุณาจาก ภาคผนวก จ)

ตัวแปรภูมิหลัง ไทแก

เพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา ภูมิลำเนา ผู้ปกครองเลี้ยงดู สถานภาพสมรสของบิกามารกา ระดับชั้นที่เรียนอยู่ในปัจจุบัน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

(3) ความเที่ยงตรง และความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

ความเที่ยงตรงของเครื่องมือหรือแบบสอบถาม หมายถึง ลักษณะที่บ่งชี้ให้ทราบว่า เครื่องมือและแบบสอบถามนั้น สามารถวัดในสิ่งที่ต้องการจะวัดได้อย่างตรงประเด็นมากน้อยเพียงใด ถ้าเครื่องมือนั้นสามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้ตรงประเด็นมาก เรียกว่า เครื่องมือนี้มีความเที่ยงตรงสูง (สุบรรณ และชัยวัฒน์, 2522 : 219)

เกี่ยวกับเรื่องนี้ผู้วิจัยได้นำข้อความคำถามส่วนใหญ่มาจากแบบสอบถามในผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่ผ่านมา โดยเฉพาะของนายสมนึก ชีชาวาลย์ ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง "ความผูกพันที่มีต่อสังคม กับ พฤติกรรมเบี่ยงเบนของเยาวชน ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่" ซึ่งข้อความคำถามเหล่านั้นได้รับการทดสอบแล้วว่ามีความเที่ยงตรงมากพอที่จะนำมาเป็นเครื่องมือใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ จึงเป็นที่มั่นใจได้ในส่วนหนึ่งว่า แบบสอบถามนี้มีความเที่ยงตรง (Validity) ตามที่ผู้วิจัยต้องการ

ส่วนในเรื่องความเชื่อมั่นหรือความน่าเชื่อถือของเครื่องมือนั้น จะทำให้มาตรวัดสามารถวัดทั่วปรุได้อย่างสมบูรณ์ อีกทั้งจะทำให้มาตรวัดมีความเชื่อถือได้มากยิ่งขึ้น สำหรับการทดสอบหาความเชื่อมั่นจะประเมินด้วยคอมพิวเตอร์ โดยการนำผลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (reliability coefficient, alpha) เพื่อพิจารณาว่าข้อมูลหรือค่าคอมที่ได้รับมานั้น มีความสอดคล้องต่อกันภายในหรือไม่ จากนั้นค่อยตรวจสอบถึงข้อความหรือคำถามว่า จะให้อยู่ต่อไป หรือตัดข้อความใดบางออกไปก่อนที่จะนำไปศึกษา ซึ่งก็แล้วแต่กรณีไป ซึ่งในทางระเบียบวิธีนั้น การพิจารณาว่าข้อความใดจะคงอยู่หรือตัดออกไปจะขึ้นอยู่กับ

1. ค่าสหสัมพันธ์ของข้อความทั้งหมด (Corrected item total correlation) คือ ค่าสหสัมพันธ์ของข้อความใดข้อความหนึ่ง กับ คะแนนรวมทั้งหมกของมาตรวัดนั้น โดยที่ไม่รวมค่าคะแนนของข้อความดังกล่าวอยู่ด้วย เมื่อใดก็ตามที่พิจารณาโดยการเปรียบเทียบกับข้อความที่เหลือของมาตรวัดนั้น ๆ

2. ค่า alpha (alpha if item deleted) คือค่าที่แสดงให้เห็นว่า ถ้าตัดข้อความใดข้อความหนึ่งออกไปแล้ว จะทำให้ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดนั้น ๆ สูงขึ้นหรือลดลงไปอย่างไรบ้าง และหากว่าทำให้มาตรวัดนั้น มีค่าสูงขึ้นยิ่งกว่า เกินแล้วก็สมควรที่จะตัดข้อความนั้นออกไป

เนื่องจากการสร้างมาตรวัดทั่วปรุความรู้สึกผูกพันต่อบิถามารกา, ความรู้สึกผูกพันต่อโรงเรียน, ความยึดมั่นผูกพันต่อการกระทำที่สังคมยอมรับ และความเชื่อในค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม ประกอบไปด้วยข้อความที่ใหม่ที่ยังแสดงความรู้สึกนึกคิด (สามารถดูแบบสอบถามในภาคผนวก ค) เมื่อนำมาตรวัดดังกล่าวนี้ไปทดสอบความน่าเชื่อถือ ปรากฏค่าต่าง ๆ ดังนี้

1. ตัวแปรความรู้สึกผูกพันต่อบิถามารกา มีข้อความที่วัดจำนวน 21 ข้อ คือ คำถามข้อ 21 - 36 ปรากฏว่าค่า alpha coefficient เท่ากับ .84932 ถึงตารางที่ 36 ในภาคผนวก ค จากนั้นนำค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของข้อความแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อความทั้งหมดมาวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจว่าข้อความไหนควรจะคงไว้หรือตัดออกไป ซึ่งปรากฏว่าข้อ 27, 31, 33 และ 36 สมควรที่จะตัดออกไป ทั้งนี้เพราะค่า corrected item - total correlation ของข้อความดังกล่าวต่ำกว่าของข้อความอื่น ๆ จากนั้นจึงนำมาตรวัดที่ตัด

ข้อความดังกล่าวออก แล้วไปทดสอบความน่าเชื่อถืออีกครั้งหนึ่ง ผลปรากฏว่าค่า α coefficient เท่ากับ .90136 ดังตารางที่ 37

2. ตัวแปรความรู้สึกผูกพันต่อโรงเรียน มีข้อความที่ใช้วัด จำนวน 20 ข้อ คือ คำถามข้อ 37 - 56 ปรากฏค่า α coefficient เท่ากับ .77582 ดังตารางที่ 38 ทอมมาโตคักข้อความที่มีค่า corrected - item - total correlation ที่ต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ออกไป ได้แก่ ข้อ 39, 45, 48, 50 และ 51 ปรากฏค่า α coefficient เพิ่มขึ้นเป็น .81658 แทนที่ ดังตารางที่ 39

3. ตัวแปรความยึดมั่นผูกพันต่อการกระทำที่สังคมยอมรับ มีข้อความที่ใช้วัด จำนวน 15 ข้อ คือ คำถามข้อ 57 - 71 ปรากฏค่า α coefficient เท่ากับ .78407 ดังตารางที่ 40 ทอมมาโตคักข้อความที่มีค่า corrected - item - total correlation ที่ต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ออกไป ได้แก่ ข้อ 63 และ 67 ปรากฏค่า α coefficient เพิ่มขึ้นเป็น .79147 แทนที่ ดังตารางที่ 41

4. ตัวแปรความเชื่อในค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม มีข้อความที่ใช้วัด จำนวน 13 ข้อ คือ คำถามข้อ 72 - 84 ปรากฏค่า α coefficient เท่ากับ .69500 ดังตารางที่ 42 ทอมมาโตคักข้อความที่มีค่า corrected - item - total correlation ที่ต่ำกว่าข้ออื่นออกไป ได้แก่ ข้อ 72, 76, 78 และ 79 ปรากฏค่า α coefficient เพิ่มขึ้นเป็น .75597 แทนที่ ดังตารางที่ 43

5. ตัวแปรการคบเพื่อนที่โหยหาหรือสิ่งเสพติด มีข้อความที่ใช้วัด จำนวน 3 ข้อ คือ คำถามข้อ 86 - 88 ซึ่งเมื่อพิจารณาค่า corrected item correlation พบว่าค่าของ items ทั้ง 3 มีค่าค่อนข้างสูงอยู่แล้ว ประกอบกับหากพิจารณา α coefficient พบว่า มีค่าค่อนข้างสูงพอควรเช่นกัน จึงไม่ต้องได้รับการปรับปรุง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

แสดงการวิเคราะห์หาค่าความน่าเชื่อถือของมาตราวัดการศพบเพื่อนที่ใช่ยาหรือสิ่งเสพติด

Items	corrected item total correlation	alpha if item deleted
NUMFC	.73325	.46666
NUMFM	.45853	.83028
NUMFA	.69470	.53137

จำนวนทั้งหมด 3 items reliability coefficients

alpha = .75095

ตัวแปรเพื่อการวิเคราะห์เพิ่มเติม ซึ่งเป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับ ความรู้สึกผูกพันกับบิดามารดาของเด็กนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งขออนถามในข้อ 17 มีข้อความที่ซ้ำกัน จำนวน 17 ข้อ ปรากฏค่า alpha coefficient เท่ากับ .83847 ดังตารางที่ 44 ต่อมาได้ตัดข้อความที่มีค่า corrected - item - total correlation ที่ค่ามากกว่าข้ออื่น ๆ ออกไป ได้แก่ ข้อ 99, 102 และ 104 ปรากฏค่า alpha coefficient เพิ่มขึ้นเป็น .88444 ทั้งนี้ ดังตารางที่ 45

(4) วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาจะใช้แบบสอบถามในการเก็บและรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้ชี้แจงและเก็บด้วยตนเอง นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามจะได้รับคำยืนยันจากผู้วิจัยว่าข้อมูลทุกอย่าง ผู้วิจัยจะเก็บไว้ เป็นความลับ อันจะทำให้ข้อมูลที่ได้รับกลับคืน มีความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

(5) การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. อธิบายลักษณะของข้อมูลพื้นฐาน (ตัวแปรภูมิหลัง) ของกลุ่มตัวอย่าง โดยการเสนอตารางแจกแจงความถี่ (frequencies) และอัตราส่วนร้อย (percentage) ประกอบกัน

2. การทดสอบไคสแควร์ (chi - square test) เช่น เพศ อายุ ฯลฯ
กับการโฆษณาเสพติกในวัยรุ่น โดยใช้ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

3. เทคนิควิถีเคราะห์ (path analysis) นำมาใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์
สมมุติฐานการโฆษณาเสพติกในวัยรุ่น ซึ่งจะใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10 เนื่องจาก
ที่ทดลองสร้าง ยังขาดข้อสนับสนุนทางทฤษฎีและผลงานวิจัยที่พอเพียง

4. การวิเคราะห์เพิ่มเติมนั้น จะเสนอด้วยความคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ